

MICALET TEATRE

Els viatges de Marco Polo

Pasqual Alapont

Dibuixos de Panxi Vivó

1a SEQÜÈNCIA

L'escenari s'illumina gradualment, amb llum tènue. Hi veiem un HOME VELL mig cobert per una caputxa al costat d'un bagul. L'obre i en trau un objecte, una caixeta de nacre, que acarona i mira amb enyor. En un segon terme, darrere d'una cortina transparent, es recrea l'escena que l'objecte li rememora i on es veu una jove, IANG-LI-PAN, que dóna la caixeta a un altre jove, MARCO POLO. Aquesta escena de darrere de la cortina apareix i desapareix a poc a poc, tant la llum com la veu. L'HOM VELL trau un altre objecte, ara un medalló, i darrere de la cortina es veu un home que lliura el medalló al jove MARCO. A continuació l'ancià, que en realitat es tracta de MARCO 40 anys més vell, trau una altre objecte, una espasa de fusta i l'examina.

ENRICO. (*Darrere de la cortina transparent.*) No, Marco, ja n'hi ha prou, sempre hem de fer el que tu vols. Ara em toca a mi. Jo seré el gran dux de Venècia i tu un soldat de Gènova, un fastigós i repugnant soldat genovès.

MARCO. (*Darrere de la cortina transparent.*) No,

no, espera, tinc una idea millor: Jo seré Kublai Khan, rei de la Xina, i tu el meu esclau Acmat, el fastigós i repugnant esclau Acmat.

ENRICO. Ho veus, una altra volta igual. És que ho sabia. Sempre t'estàs inventant boles. Es pot saber qui redimonis és ara el Kapolai Gran.

MARCO. Kublai, tros de soca, Kublai, no Kapolai.

ENRICO. Bé, Kublai o Kapolai, és igual. Vam dir que no inventaríem personatges.

HOME VELL. (*Mirant l'espasa, nostàlgic.*) No, jo no m'inventava res, Enrico.

MARCO. Jo no m'invente res. M'ho va contar el meu pare. Va conèixer l'emperador Kublai Khan en un dels seus viatges.

ENRICO. Tothom sap que el teu pare és un mentider, que no ha anat més enllà de l'illa de Torcello.

MARCO. El meu pare ha estat a la Xina.

ENRICO. Sí, a la Xina Caputxina.

MARCO. Torna-m'ho a dir, si ets valent.

ENRICO. (*Empenyent MARCO fora del cercle de llum de la cortina transparent.*) Mentider, el teu pare és un mentider. Eh, on vas? Vine aquí. (*Pausa.*) On t'has ficat? Marco! Ix del teu amagatall, covard. Ets més fals que Judes. Només dius que mentides, com el teu pare.

HOME VELL. No, Enrico, això no era cert.

ENRICO. (*En direcció al bagul.*) Mentider!

HOME VELL. (*Premet amb força l'espasa.*) Ara veuràs!

MARCO. (*Eixint de l'interior del bagul.*) Ara veuràs! (*Agafa l'espasa del vell, es llança sobre la cortina transparent i l'estripa. Això fa que es descobreisca el món que hi ha darrere, la ciutat de Venècia, amb els seus canals i palauets. MARCO POLO vell desapareix.*) Retira això que has dit. (*Lluiten amb l'espasa perseguint-se a través dels ponts.*)

ENRICO. No en retiraré ni una paraula, porc genovès. Venècia no es rendeix mai.

MARCO. Et faré fregir en oli bullint, brut mongol.

ENRICO. Primer m'hauràs d'agafar, rata genovesa.

MARCO. El Khan no s'embruta les mans amb una vaca mongola com tu. M'escaparé pel cel amb un catxerulo.

ENRICO. (*Llançant l'espasa contra el terra.*) Ho veus. Així no es pot jugar.

MARCO. Què passa ara?

ENRICO. Ja tornes a inventar-te coses. Ningú no pot volar pel cel amb un catxerulo.

MARCO. Els generals de l'emperador de la Xina sí que ho fan per espisar els seus enemics.

ENRICO. Mentider!

MARCO. (*Llançant l'espasa.*) Jo no sóc un mentider!

MARÍA. (*Des de la finestra.*) Marco! Enrico! Què feu?

ENRICO. Res que t'interesse, mona, torna a casa.

MARCO. Jugàvem a les invasions de la Xina, María, però el teu germà s'ha tornat a enfadar.

ENRICO. D'això res, jugàvem a les guerres entre genovesos i venecians, però Marco només fa que inventar-se mongols.

MARÍA. A les invasions de la Xina?

MARCO. Xina és el país més gran de la Terra, María, cent vegades més gran que Venècia. És tan gran que mentre en un lloc plou, en un altre neva i en l'altre fa sol. Hi ha flors meravelloses que ací no s'han vist mai i teles suaus com la carícia del vent.

MARÍA. (*Interpreta les frases de MARCO com una declaració d'amor.*) Ai, Marco, quines paraules tan boniques... Ara baixa.

ENRICO. (*Irònic, imitant MARCO i MARÍA.*) «Teles suaus com la carícia del vent». «Ai, Marco, quines paraules més boniques... Ara baixa». Veus el que has aconseguit?

MARCO. I què vols que faça? És la teua germana, no?

ENRICO. Ja saps com és. Ara no ens la llevarem de damunt en tot el dia.

MARÍA. (*Insinuant.*) Hola, Marco.

MARCO. (*Apocat.*) Hola, María.

MARÍA. Com era el vostre joc?

MARCO. Eh... No sé... Estàvem a la Xina i...

ENRICO. Ep! Estàvem a Venècia.

MARCO. (*Mira un instant ENRICO, com recriminant-li la interrupció, i continua.*) I els mongols volien atacar-nos, però...

ENRICO. (*Marcant cada síllaba.*) Però els genovesos!

MARCO. (*Marcant cada síllaba.*) Però Kublai Khan de la Xina...

ENRICO. El gran Dux de Venècia...

MARCO. Xina!

ENRICO. Venècia!

MARCO. Xina!!!

ENRICO. Venècia!!!

MARÍA. Un moment. Prou! Deixeu-me ara a mi.

(*Pensant.*) Mireu, jo era una reina xinesa, d'acord?, però havia vingut de vacances a Venècia a visitar una cosina que s'havia casat amb un mercader genovès, eh? I estava passejant pels canals, no?, és a dir, jo, no el mercader genovès, perquè ell s'havia quedat en casa del seu sogre, el pare de la meua cosina..., no sé, raonant..., parlant... I ell li deia: «mire, no sé on viurem, sap?, perquè Venècia està molt bé, però fa molta humitat i el meu pare m'ha comprat una casa a Gènova que no està gens malament», no?

ENRICO. María, per favor, no sigues romancera, para ja, vols?

MARCO. I es pot saber que té a veure això amb el nostre joc?

MARÍA. Precisament ara ve el més important. És a dir, jo estava passejant pels canals de Venècia, no?, i en eixe moment apareix un mongol, tu Enrico, i va i em dius: «Ací plou, no?, però en un altre lloc fa sol». I jo et conteste:

ENRICO. Prou.

MARÍA. No, prou no, et diré: (*Orgullosa, molt teatral.*) «Ací, també tenim teles que són com la carícia del vent, saps?, perquè jo encara que no ho parega sóc la reina de la Xina».

MARCO. Oh! Estàs confonent-ho tot.

ENRICO. No puc suportar-ho més. (*Se'n van.*)

MARÍA. (*Parant-los.*) No, per favor, espereu, ara ve el més important. Tu, Enrico, m'espentes, sense fer-me mal, eh!, i jo em desmaie, d'acord? (*Es deixa caure a terra amb els ulls tancats, d'esquenes a MARCO i ENRICO.*) Però quan el mongol és a punt de clavar-me un punyal, eh?, algú cridarà:

NODRISSA. (*Des del palau de MARCO, a l'esquerra de l'escenari.*) Marco Polo!

MARCO. (*A part a ENRICO, xiuxiuejant.*) Oh, no, la que faltava, la meua nodrissa.

ENRICO. (*A MARCO, xiuxiuejant.*) Tinc una idea, Marco, amaguem-nos i li farem una broma. (*ENRICO comença a anar-se'n; MARCO el deté.*)

MARCO. I la teua germana?

ENRICO. Bah, deixa-la, ella pot estar parlant una setmana sencera sense parar. (*S'amaguen darrere del pont.*)

NODRISSA. Marco Polo!

MARÍA. (*Sense adonar-se que s'ha quedat sola.*) Això és, però un poc més baixet, com si fóra l'eco: Marco Polo! Marco Polo! Aleshores, tu, Marco, que ets el Gran Khan, vindràs corrents

amb un cavall negre i lluitaràs amb Enrico, amb el mongol, vull dir, i el tiraràs al canal, no? I en acabant diràs (*Molt teatral.*): «Oh, quina ràbia, la reina de la Xina ha mort. Quina llàstima, jo que havia vingut de les terres on igual un dia neva que l'altre fa sol per rescatarla, ara resulta que... res, per un minut, he arribat tard ». I em faràs un bes, Marco, un bes als llavis, eh? Però aleshores, jo, que no hauré mort del tot, sinó que estaré un poc com desmaiada, m'incorporaré i diré...

NODRISSA. (*Des del bagul.*) Marco Polo!

MARÍA. Sí, però no tan fort, més baixet. Així (*Xiuxiuejant*): Oh, Marco Polo, quina alegria. Estava un poc com desmaiada però gràcies al teu bes m'he recuperat. Encara que no del tot, mira, encara no he pogut obrir els ulls. (*Posa els llavis en actitud de fer un bes. Canvi de to, lasciva.*) Fes-me'n un altre.

NODRISSA. Què fas, María?

MARÍA. Eh! Ah! Estava prenent el sol.

NODRISSA. Enmig del carrer?

MARÍA. No. Vull dir, sí.

NODRISSA. Has vist Marco?

MARÍA. Sí. (*Dubitativa.*) Vull dir, no.

NODRISSA. Com quedem, l'has vist o no l'has vist?

MARÍA. (*Desconcertada.*) Fa no res estava ací.

NODRISSA. És necessari que parle amb ell. Tinc un missatge del seu pare. Per on se n'ha anat?

MARÍA. No ho sé. Vols que t'ajude a buscar-lo?

NODRISSA. No, deixa-ho estar, ja m'has ajudat prou. Tu queda't ací, i si el veus, dis-li que el seu pare el necessita urgentment.

La nodrissa comença a anar-se'n, però apareix MARCO disfressat amb una tela de sac com un captaire i amb una màscara i la deté.

MARCO. Senyora, un moment.

NODRISSA. Què?

MARCO. Escolteu-me un moment, per favor.

NODRISSA. Tinc pressa.

MARCO. És un assumpte de vida o mort.

NODRISSA. Però és que...

MARCO. Per favor!

NODRISSA. Molt bé. Què voleu?

MARCO. Sóc un noble mercader de Ferrara que va en pelegrinatge a Roma per veure el sant Pare, però he sigut atacat per uns bandolers que m'han furtat els diners.

NODRISSA. Ho lamente, però no veig què puc fer per vós.

MARÍA. Està molt clar, vol que li dones la pasta. És un lladre.

NODRISSA. María, per favor.

MARCO. Té raó, la vostra filla, sembla un lladre, però em veig obligat a disfressar-me per no haver de patir la vergonya de demanar.

MARÍA. Ella no és ma mare.

MARCO. (*A la nodrissa.*) Oh, sou tan jove i tan bella que hauria d'haver imaginat que no sou la mare sinó la germana. Disculpeu-me.

NODRISSA. Oh, no cal que m'afalagueu tant, en realitat jo sóc...

MARÍA. En realitat és Serafina, la criada dels Polo.

NODRISSA. Ai, María, calla ja, vols? Sembla que hages pres la flor que creix al desert de l'arbre solitari.

MARÍA. Què dius, quin arbre solitari ni quins romanços?

MARCO. Bé, si sou una criada...

NODRISSA. En realitat, no sóc una criada, sinó la nodrissa.

MARCO. En eixe cas, em podeu ajudar?

MARÍA. És una agarrada, no us donarà ni un duro.

NODRISSA. Ssst! María!

MARCO. Naturalment jo us ho tornaria.

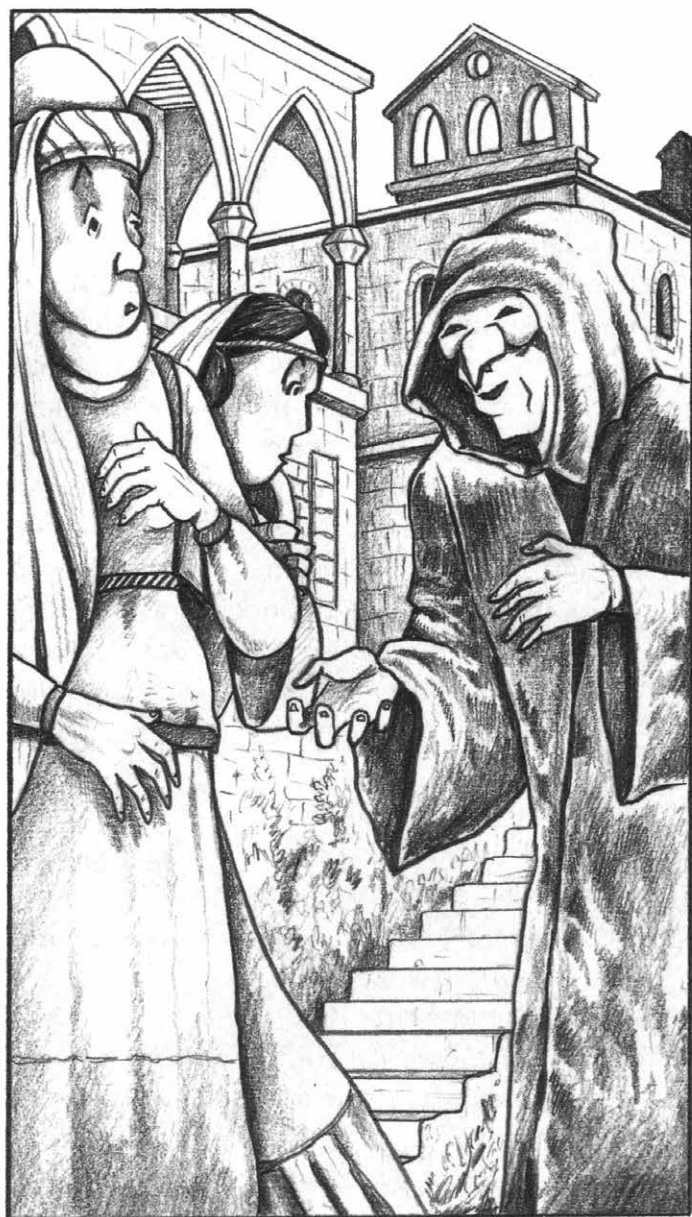
NODRISSA. (*Dubtant.*) Bé, porte diners per a comprar, pero no sé...

MARCO. Quan el vostre amo sàpia a qui heu ajudat us estarà molt agraït.

NODRISSA. (*Trau una bossa.*) Us puc donar quatre ducats en tot cas.

MARCO. (*Agafant els diners.*) Oh, moltes gràcies, senyora.

Entra ENRICO disfressat de la mateixa manera que MARCO.

ENRICO. Senyor! Senyor!

NODRISSA. (*Se sobresalta.*) Oh, Déu meu.

MARCO. No patiu, és el meu criat. Dis-me, Ottavio?

ENRICO. Ha! Ha! He eliminat els bandolers, senyor.

MARCO. Què ha passat, conta'm?

ENRICO. Jo estava passejant pel pont gran, no?, i en eixe moment me'ls veig de cara. Alto!, els dic, torneu-me els diners del meu amo. I ells tenen la barra de negar-ho. «No, em diuen, no som uns lladres, estàs equivocat, som Enrico i Marco». I jo els conteste: «Mentiders!, us conec molt bé». I ells, «No, de veres, jo sóc Enrico Fura, i el meu amic és Polo, Marco Polo, fill del mercader venecià. I jo una altra volta: «Mentiders!, que sou uns lladres» (*S'excita gradualment.*) I ells, «que no». I jo, «que sí», «que no», «que sí», «que no», «que sí»...

MARCO. (*Enèrgic.*) Total!

ENRICO. Eh! Ah! Total, que els he agarrat dels peus i els he llançat al gran canal.

NODRISSA. (*Que ha seguit la narració angoixada.*) Oh, no, què has fet?

MARÍA. Ai, Pobre Marco!

MARCO. (*Seriós, com un SOLDAT analitzant una estratègia.*) Creus que tenen alguna possibilitat de salvar-se?

ENRICO. Al principi potser sí, però... després de

tirar-los les pedres al cap, m'estranyaria molt.
(*MARCO i ENRICO riuen.*)

NODRISSA. Miserable! Ai, el meu xiquet. (*Se'n va corrents.*)

MARÍA. Marco Polo! Marco Polo! (*Se'n va corrents.*)

ENRICO. (*Llevant-se la màscara. Imitant MARÍA, amb sorna.*) «Marco Polo! Marco Polo!» Mirala, ni una llàgrima pel seu germà. Després encara diu que la tracte malament.

MARCO. (*Llevant-se la màscara i rient.*) Consola't, Enrico (*Li mostra la bossa i li la dóna.*), ací tenim els diners.

ENRICO. (*Compta els diners mentre MARCO es trau la disfressa, una simple tela de sac.*) Un, dos, tres, quatre ducats, dos per a cadascun. Ens els podem gastar al mercat de Murano.

MARCO. (*Donant la tela de sac i la màscara al seu amic.*) No, Enrico, ara no puc, ja has escoltat Serafina, el meu pare vol parlar amb mi urgentment. Espera'm d'ací a una hora al pont vell del gran canal.

ENRICO. Molt bé, d'ací a una hora.